

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 143-1881)

Originalt emne

Gader

Gader/Anlæg og Udvidelser af Gader

Gader/Erhvervelse af Grunde og Jorder

Jorder

Jorder/Erhvervelse af Grunde og Jorder

Markeder og Torvedage

Markeder og Torvedage/Torvehandel

Skole- og Undervisningsvæsen

Skole- og Undervisningsvæsen/Katedralskolen

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 2. juni 1881](#)
- 2) [Byrådsmødet den 9. juni 1881](#)
- 3) [Byrådsmødet den 7. juli 1881](#)
- 4) [Byrådsmødet den 11. august 1881](#)
- 5) [Byrådsmødet den 25. august 1881](#)
- 6) [Byrådsmødet den 1. september 1881](#)
- 7) [Byrådsmødet den 13. oktober 1881](#)
- 8) [Byrådsmødet den 9. februar 1882](#)
- 9) [Byrådsmødet den 16. marts 1882](#)
- 10) [Byrådsmødet den 27. april 1882](#)
- 11) [Byrådsmødet den 4. maj 1882](#)
- 12) [Byrådsmødet den 8. september 1882](#)

- 13) [Byrådsmødet den 19. april 1883](#)
- 14) [Byrådsmødet den 10. maj 1883](#)
- 15) [Byrådsmødet den 12. juni 1884](#)
- 16) [Byrådsmødet den 3. juli 1884](#)
- 17) [Byrådsmødet den 5. november 1885](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 2. juni 1881 - side 4

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 143-1881)

Paa dertil given anledning og erkendelse af, at der er trang til forøget Torveplads her i byen, besluttede man at nedsætte et udvalg, hvis størrelse og sammensætning bestemmes i et senere møde, til at foretage undersøgelser med hensyn til hvor en saadan Torveplads bedst og hensigtsmæssigt kan tilvejebringes og event. gøre forslag til de fornødne erhvervelser i denne retning. (Se næste møde.)

Uddrag fra byrådsmødet den 9. juni 1881 - side 2

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 143-1881)

Til at tiltræde det i forrige møde nedsatte udvalg angaaende erhvervelsen af ny torveplads valgtes, efter at medlemstallet var bestemt til 5, Borgmesteren, E. Kjer, O. Langballe, Mørk og Hald. (Se mødet den 7de Juli.)

Uddrag fra byrådsmødet den 7. juli 1881 - side 2

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 143-1881)

Fra det Udvalg, hvis Medlemmer bleve valgte i Mødet den 9de f. M., modtoges Gjenpart af nedenanførte Skrivelse, som Udvalget under 3die dennes havde tilstillet Ministeriet for

Kirke- og Undervisningsvæsenet angaaende Kjøbet af Bispegaarden med tilliggende Grund. Udvalget meddelte tillige, at det i Overensstemmelse med det samme tildelte Hverv, at udsøge Arealer til en ny Torveplads her i Byen. havde havt sin Opmærksomhed henvendt paa flere Steder, men var standset ved Erhvervelsen af Bispegaarden, som formentlig baade den ønskeligste og tillige for nærværende Tid lettest realisable, saafremt Ministeriet erklærer sig villig til at afhænde den fra Embedet.

Byraadet tog Udvalgets Meddelelse til Efterretning og sluttede sig forøvrigt fuldstændig til det af samme foretagne Skridt.

Ovennævnte Skrivelse er saa lydende:

"I Aaret 1857 blev det efter den derværendd Biskop over Aarhus Stift, Brammers Indstilling besluttet, at den hidtil som Bispegaard i Aarhus benyttede Plads, nuværende Matr. Nr. 755 a., skulde bortsælges til Fordel for Bispeembedet og en ny Bolig for Biskoppen derefter opføres paa Toften, nuværende Matr. Nr. 1291, beliggende ved Sønderallé ned imod Aarhus Mølle. Auktionen blev derefter afholdt over Matr. Nr. 755 a., saavidt vides i November 1857, men da Pengekrisen umiddelbart derefter udbrød, blev Sagen ifølge kgl. Resolution af 2den December 1857 stillet i Bero til efter Biskop Brammers Afgang fra Embedet. Dette Tidspunkt er nu indtruffet og Byraadet har derfor taget under Overvejelse, om det ikke for Kommunen matte have sin Interesse at søge at komme i Besiddelse af denne Grund, Matr. Nr. 755 a. Vi underskrevne have derefter som Udvalg drøftet Sagen og ere komne til det Resultat, at det navnlig af to Grunde maa anses meget ønskeligt, at Byen erhverver denne Plads. Den ene af disse Grunde er den her i Byen mer og mer fremtrædende Mangel paa Torveplads. Byen udvider sig stadig endogsaa meget betydeligt og Trangen til forøget Forbrug af Landets Produkter tiltager derfor. Ikke destomindre er Torvepladsen ikke udvidet paa et eneste Sted, og der er endogsaa Udsigt til, at den i en nær Fremtid vil blive væsentlig indskrænket, navnlig naar Projektet om Klemensbro kommer frem og Klemens Torv altsaa derved gaar over fra at være et Torv til at blive Byens mest befærdede Gade.

Den anden Grund hvorfor vi anser der for at være af Interesse at erhverve den oftennævnte Plads er Hensynet til den nærliggende Domkirke og forhaabentlig falde i saa Henseende Byens og Ministeriets Interesser i en meget betydelig Grad sammen.

Det er formentlig bekjendt nok, at Bispegaarden ligger umiddelbart op ad Domkirken; paa det nærmeste Sted ligger Bispegaarden ikke en Gang 10 Alen fra Kirken. At der derfor i

brandfarlig Henseende kan have sin Interesse at fjerne Bispegaarden fra Domkirken, er allerde indlysende. Men langt større Betydning tillægge vi rigtignok Skønhedshensynet ligeover for vor Domkirke, g Ønskeligheden af at skaffe denne sin fulde Ret ved at udlægger i alt Fald største Delen af Bispegaardens Terræn til en aaben Plads, hvorfra vir smukke Kirke kan præsentere sig paa en for Landet og vor By værdig Maade. Dette sidste Punkt bør navnlig for nærværende Tid holdes saa meget mere for Øje som den Restavration af Domkirken Byen nu bekoster, ingenlunde vil skaffe Kirken fuld Anerkjendelse, naar ikke den befries for i al Fald nogle af sien uheldigste nærmeste Omgivelser.

Som Følge af foranførte tillade vi os herved paa Kommunens Vegne ligeover for Ministeriet at udtale Ønskeligheden af, at Ministeriet paa Bispeembedets Vegne vil sælge Kommunen den anførte Plads. Med Hensyn til Fastsættelsen af Prisen bør formentlig fragaa den Grund, hvorpaa det nuværende egentlige Vaaningshus staar, idet vi tro at vide, at denne Del af Pladsen allerede i 1857 var tillagt Kommunen uden nogen Betaling herfor. Det øvrige Areal, der formentlig udgjør 10.000 kvad. Alen, erer vi derimod villige til at købe og tillade os herved under Forbehold af højere fornøden Approbation herfor at byde en Pris af 7 Kroner pr. kvad. Alen. Ved Bedømmelsen af Størrelsen af denne Pris skulle vi tillade os at henlede Opmærksomheden paa, at den Pris, der udbragtes i 1857 da Priserne ubetinget var emeget høje, ikke udgjorde mere end 80.000 Kr. og for at naa denne Sum var dert endog nødvendigt at udparcellere Pladsen, hvorved dels Omkostningerne forøgedes dels Sagens bekvemme Ordning vanskeliggjordes i al Fald til Dels. Senere er der i Begyndelsen af Halvfjerdserne gjort Skridt til at sælge en Parcel af Bispehaven ud imod Kannikegaden til Musæumsbygning . Sagen gik til uvillige Mænds Erklæring og disse skønnede Prisen for Arealet pr. kvad. Alen den Gang t være 4 eller 5 Kroner.

Med Hensyn til Betalingsvilkaarene vilde Kommunen sætte pris paa, om saa stor en Del af Kjøbesummen som mulig blev staaende i Grunden ubetalt, blot imod et lille aarligt Afdrag og en moderat Rente, ikke over 4%."

(Se Mødet den 11te August.)

Uddrag fra byrådsmødet den 11. august 1881 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 143-1881)

Af Kjer modtog Byradet mundtlig Beretning om, hvad der siden Mødet den 7de f. M. er passeret i Sagen til Erhvervelse af forøget Torveplads her i byen. (Se Mødet den 25de dennes.)

Uddrag fra byrådsmødet den 25. august 1881 - side 2

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 143-1881)

Af Kjer og Mørk modtog Byraadet mundtlig Beretning om, hvad der var passeret under en avdients, de som delegerede for Udvalget til Erhvervelse af en ny Torveplads havde søgt hos ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet for at forhandle om Købet af Bispegaarden. (Se næste Møde.)

Uddrag fra byrådsmødet den 1. september 1881 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 143-1881)

I sagen om Erhvervelsen af en ny Torveplads ved Købet af Bispegaarden fremlagdes fra Stiftsøvrigheden Kommunikation af en Skrivelse fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet af 20de f. M., saa lydende:

" Efter at have modtaget Hr. Stiftamtmandens og Deres Højærværdigheds Ytringer i behagelig Skrivelse af 4de d. M. angaaende det fra Borgmesteren i Aarhus m. fl. paa Byraadets Vegne indkomne Andragende om, at den Aarhus Bispestol tilhørende Grund, Matr.-Nr.- 755 a. i Aarhus Kjøbstad, maa overdrages til Kommunen saaledes, at den Plads, hvorpaa det nuværende egentlige Vaaningshus er opført, overlades Kommunen uden Vederlag, og at den øvrige Del af Grunden, cirka 10,000 m Alen, afhændes til den for en Købesum af 7 Kroner pr m Alen, skulde Ministeriet tjenstligt meddele dem til behagelig Efterretning og Bekjendtgjørelse for Byraadet, at Ministeriet ikke finder at Kunne gaa ind paa det ovennævnte Andragende, men at det derimod i henhold til de Forhandlinger, der gik forud for den allerhøjeste Resolution af 2den December 1857 om Afhændelse ved

Auktion af den nævnte Grund og om Opførelse af en ny Bispegaard paa den Bispestolen tilhørende Loft udenfor Aarhus Frederiksport, - under Forudsætning af hans Majestæts nærmere allerhøjeste Approbation - ikke vil have noget imod, at den hele ovennævnte Grund med paastaaende Bygninger til Nedbrydelse overdrages Kommunen for en Kjøbesum af 85.000 Kr., under Betingelse af at Kommunen agter Forpligtigelse til, at den del af bemeldte Grund, der begrænses af den paa det hosfølgende Rids med a.-b.-c.betegnelse linie og af Pladsen Syd for Domkirken, udlægges til aaben Plads, hvorpaa under ingen Omstændigheder maa opføres Bygninger, Mur, Slagterboder eller deslige, og at der saavel ved eventuel Benyttelse af den øvrige Del af Grunden tages ethvert Skyldigt hensyn til Domkirkens Værdighed som arkitektonisk Mindesmærke og til dens Venyttelse til Gudstjeneste.

Idet Ministeriet imødeser Byraadets Erklæring, om det er villigt til at gaa ind paa det foranstaaende Tilbud, tilføjes, at Ministeriet forudsætter, at Omkostningerne ved den omhandlede Transaktion afholdes af Kommunen, at Berigtigelsen af Kjøbesummen vil kunne gøres til Gjenstand for nærmere Forhandling, og at det er en Selvfølge, at denne Handel ikke vil kunne træde i Kraft, og altsaa Kjøbesummen heller ikke bliver at forrente, forinden den nye Bispegaard er opført og taget i Brug."

Idet Byrådet indgik paa foranstaaende Tilbud under Forbehold af indenrigsministeriet Approbation besluttede man strax at foretage den fornødne indstilling i denne Henseende og tillige herom at meddele Underretning til Ministeriet for Kirke. og Undervisningevæsenet, til hvilken Ende tvende af Formanden fremlagte Skrivelser bleve forsynede med Byraadets underskrift. (Se forrige Møde og Mødet den 13de Oktober.)

Uddrag fra byrådsmødet den 13. oktober 1881 - side 2

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 143-1881)

Fra Amtet fremlagdes Kommunikation af en Skrivelse fra Indenrigsministeriet af 4de d. M., hvori Ministeriet approberer Købet af den Aarhus Bispestol tilhørende Grund, Matr.-Nr. 755 a. af Aarhus Kjøbstads Bygrund, for en Kjøbesum af 85000 Kr. og forøvrigt paa de i Byraadets Møde den 1ste f. M. nærmere ommeldte Vilkaar.

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 143-1881)

Fra Stiftsøvrigheden fremlagdes Kommunikation af en Skrivelse fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet af 26. f. M., hvori meddeles, at da den Etatsraad, Herredsfoged Willemoes tilhørende Ejendom er erhvervet til fremtidig Bispegaard, og det som Følge heraf er opgivet at opføre en saadan paa Bispetofte, vil den gamle Bispegaard med tilhørende Grund formentlig kunne staa til Kommunens Raadighed allerede fra førstkomende April Flyttedag t regne. (Se Mødet den 1. Septbr. f. A. og herefter den 16. Marts.)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 143-1881)

Fra Stiftsøvrigheden forelaa Kommunikationen af en Skrivelse fra Ministeriet for Kirke- og undervisningsvæsenet af 1. d. M., indeholdende meddelelse om, at Afstaaelsen af den gamle Bispegaard med tilhørende Grund til Kommunen under 23. f. M. har modtaget kgl. Stadfæstelse paa de i de tidligere førte Forhandlinger nævnte Vilkaar, se den i Byraadets Møde den 1. Septbr. f. A. fremlagte Skrivelse fra Ministeriet af 20 Avgst. 1882. (Se Møderne den 9. f. M. og den 27. April.)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 143-1881)

Fra Stiftsøvrigheden forelaa en Skrivelse af 24. d. M., hvori samme under Henvisning til Skrivelse desangaaende af 18. ds. fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, anmoder Byraadet om at fremkomme med Forslag til den endelige Afslutning af Handelen om den gamle Bispegaard. I Anledning heraf besluttede man at lade Kæmneren forfatte et

Udkast til en Købekontrakt. (Se Møderne den 16. f. M., den 4. Maj og den 31. Aug.)

Uddrag fra byrådsmødet den 4. maj 1882 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 143-1881)

Fra Kæmneren forelaa Udtakst til Købekontrakt om den gamle Bispegaard, hvilket Byraadet for sit Vedkommende tiltraadte og underskrev, hvorefter man besluttede at tilstille Stiftsøvrigheden samme. (Se Møderne den 27. f. M. og 8 Septbr.)

Uddrag fra byrådsmødet den 8. september 1882 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 143-1881)

Udvalget for Anvendelsen af Bispegaarden samt de afd. General Juul og Vinhandler Fr. Larsen tidligere tilhørende Ejendomme fremsatte Forslag til Dannelse af en forbedret Passage fra det fremtidige nye Torv til Havnen, hvorefter Byraadet anmodede Udvalget om at træde i Forhandling med Forstanderskabet for den lærde Skole om en Udvidelse af Skolegyden under en eventuel forestaaende Forandring af Skolebygningen. (Se Møderne den 3. Novbr. og 15. Decbr. f. A. samt den 27. April d. A.)

Uddrag fra byrådsmødet den 19. april 1883 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 143-1881)

Fra Stiftsøvrigheden var med Skrivelse af 30te f. M. modtaget tilbage den i Mødet den 4 Maj f. Aa. af Byraadet for Kommunens Vedkommende vedtagne Købekontrakt om den gamle Bispegaard. Tillige forelaa Indstilling af 16. ds. fra Kasse- og Regnskabsudvalget, hvori det tilraades at ændre Kontrakten i de i Stiftsøvrighedens ovennævnte Skrivelse paapegede Punkter.

Man vedtog at indgaa paa Udvalgets Forslag, hvorefter det besluttedes at tilstille

Kæmneren Sagen for at faa Kontrakten forandret. (Se Mødet den 10. Maj.)

Uddrag fra byrådsmødet den 10. maj 1883 - side 9

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 143-1881)

En af Kæmneren i Henhold til Byraadets Beslutning i Mødet den 19. f. M. forelagt ændret Kontrakt angaaende Købet af den gamle Bispegaard blev forsynet med Underskrift.

Uddrag fra byrådsmødet den 12. juni 1884 - side 2

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 143-1881)

Der forelaa en skrivelse af 10de. M. fra Stiftsøvrigheden, hvori meddeles, at da restkøbesummen 26000 Kr. for den gamle Bispegaard i følge tidligere given meddelelse ikke ville kunne forventes at forblive uopsagt længere end til det tidspunkt, da en i den ny Bispegaard indstaaende prioritet paa 24000 Kr. til Grevskabet Langelands Fideikommis forlangtes udbetalt, og dette nu er sket, begæres den ommeldte kapital udbetalt til forestaaende Decbr. termin d. A. (Denne sag er senest foretagen i mødet den 10de Maj 1883.)

Man besluttede at tage den foreliggende meddelse til følge og anmodede Kasseudvalget om at fremkomme med forslag til beløbets tilvejebringelse. (Se næste møde.)

Uddrag fra byrådsmødet den 3. juli 1884 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 143-1881)

Efter Forslag af Kasseudvalget, se forrige Møde, besluttede man at udrede Restkøbesummen for den gamle Bispegaard, 26,000 Kr., af det i indeværende Aar stiftede Laan på 1 Mill. Kr.

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 143-1881)

Fra Biskoppen over Aarhus Stift forelaa en Skrivelse af 29de Oktober d.A., hvorved der, da kjøbesummen for den tidligere Bispegaard, Matr. Nr. 755 a af Aarhus Bygrund, se senest Mødet den 3die Juli 1884, nu er betalt af Kommunen, fremsendes Skjøde til Aarhus Kommune paa denne Ejendom.

Skjødet med den tilhørende Kjøbekontrakt er optaget til Tillægget.

